

L'aprenentatge en entorns singulars

Els camps d'aprenentatge (CdA) —així com els entorns d'aprenentatge (EdA), unes unitats més petites integrades per un únic docent— són uns serveis educatius públics de suport curricular i de caràcter interterritorial que treballen coordinadament amb els centres educatius, tant públics com concertats. Estan ubicats en espais especialment rellevants de la nostra geografia i el seu objectiu principal és promoure l'aprenentatge de l'alumnat a partir d'activitats didàctiques en entorns singulars de Catalunya.

Text i fotos > **EUSEBI AYENSA**, director del Camp d'Aprenentatge d'Empúries

Les comarques gironines, essent com són un territori privilegiat en història i natura, disposen de tres camps d'aprenentatge (a Olot, Planoles i Empúries), a part de l'EdA del Canigó, ubicat a Prada de Conflent, a l'Estat francès. Cadascun té una línia d'actuació i una proposta didàctica pròpia en consonància amb el territori que l'acull. Així, el CdA de la Garrotxa treballa especialment continguts relacionats amb el vulcanisme i el del Ripollès té una oferta centrada sobretot en activitats de natura i d'art romànic, mentre que l'EdA del Canigó s'ha especialitzat en una oferta enfocada en geologia i medi ambient, així com en les anomenades «rutes de l'exili», sense oblidar la figura de Verdaguer, que amb el seu poema va immortalitzar la muntanya de Gentil i Flordeneu.

El Camp d'Aprenentatge d'Empúries, com bé indica el nom, té com a principal objectiu posar a l'abast dels alumnes —que hi venen de tots els racons de Catalunya i fins i tot de fora del país— el ric patrimoni històric i arqueològic de la colònia grega i la ciutat romana d'Empúries, així com els espais naturals propers, com ara els Aiguamolls de l'Empordà i el po-

>> *Eusebi Ayensa, director del Camp d'Aprenentatge d'Empúries, fent unes explicacions al peu de l'observatori Senillosa del Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà.*

>> Vista d'ocell de les ruïnes d'Empúries, durant una de les activitats guiades que hi organitza el Camp d'Aprenentatge d'Empúries.

ble de l'Escala, que té un particular sistema dunar, una arquitectura tradicional, una tradició pesquera i de salaó d'anxoves i equipaments museístics tan importants com el Museu de l'Anxova i de la Sal i l'Alfolí de la Sal. L'oferta d'aquest CdA es completa amb visites puntuals a Ullastret, Sant Martí d'Empúries, Sant Pere de Roda, el cap de Creus i el castell del Montgrí, amb una oferta específica en llengua anglesa en alguns d'aquests espais. Com és natural, la proposta didàctica d'un mateix espai s'adapta al nivell educatiu dels alumnes que s'hi atenen i a les necessitats específiques de la seva escola o del seu institut d'origen. Així, per exemple, la nostra activitat més sol·licitada (al jaciment grecoromà d'Empúries) es complementa, per al cicle inicial de primària, amb jocs de l'època romana; per al cicle mitjà, amb un conte que els alumnes llegeixen a l'escola de procedència i que els apropa d'una manera còmoda i amena a la vida dels grecs i dels romans a Empúries fa més de dos mil anys; per al cicle superior de primària i per a l'ESO, amb una sèrie de mites que es contextualitzen dins del jaciment

mateix (i que van augmentant de nombre i dificultat), i per a l'alumnat de batxillerat, amb textos literaris d'autors catalans que se n'han fet ressò (com Verdaguer, Caterina Albert o Josep Pla), o d'escriptors grecs i romans traduïts al català, des d'Alceu i Eurípides fins a Ciceró, Marcial, Sèneca o Kavafis, entre d'altres. Completa la nostra oferta emporitana un taller d'interpretació d'inscripcions llatines adreçat específicament a alumnes que dominen mínimament la llengua de Virgili. Independentment, però, d'activitats i nivells educatius, l'objectiu últim és sempre el mateix: desvetllar en els alumnes una actitud de respecte envers els jaciments arqueològics i els monuments, d'una banda, i envers els espais naturals d'especial rellevància, de l'altra, tot donant un enfocament global i integrador al tractament dels llocs visitats i incidint en aspectes com ara l'adaptació al medi, la sostenibilitat, el patrimoni col·lectiu i el paisatge cultural. La sostenibilitat i el respecte del medi són precisament els eixos vertebradors d'una de les activitats dissenyades recentment, que confiem que ben aviat es consolidi en la

Posem a l'abast dels alumnes el ric patrimoni històric i arqueològic de la colònia grega i la ciutat romana d'Empúries, així com els espais naturals propers

nostra oferta reglada: el projecte «Desembossa't», que té com a objectiu sensibilitzar l'alumnat sobre els problemes ambientals generats pels plàstics d'un sol ús, de manera que aprenguin quines petites accions poden fer a la seva localitat d'origen per aconseguir entre tots un món més net i sostenible.

Com és habitual en tots els camps d'aprenentatge, els alumnes —tinguin el nivell educatiu que tinguin, des del cicle inicial de primària fins a la universitat— venen per fer una sortida d'un dia o una estada de dos a cinc dies, i aprofiten la visita a Empúries per reforçar alguns aspectes del currículum acadèmic. Tot i que els tres professionals del CdA d'Empúries tenim una llarga experiència en el món educatiu, plantegem didàcticament les nostres activitats d'una manera molt diferent de com es fa habitualment a les escoles i els instituts. Així, intentem que l'alumne s'impliqui en el seu propi procés d'aprenentatge i en sigui un agent actiu, per la qual cosa és molt important que es creï un clima de col·laboració i d'empatia entre l'alumnat i el docent. Els grups reduïts (en principi, d'un màxim de quinze alumnes per professional) i el fet mateix de treballar a l'aire lliure en un entorn tan singular faciliten aquesta interacció entre l'alumne i el docent, que per a nosaltres és prioritària, així com la implicació dels mestres i dels professors acompanyants. Uns treballs previs enviats al

centre d'origen i que introdueixen els alumnes en el tema que tractarem al CdA permeten que aquesta implicació comenci molt abans de la seva arribada a Empúries, i que continuï fins i tot després que hagin tornat al seu centre, amb l'elaboració d'un treball posterior que permeti valorar l'aprofitament de la sortida o l'estada.

La nostra oferta educativa ha anat evolucionant necessàriament des de

la inauguració del Camp d'Aprenentatge d'Empúries, el curs 2006-2007 (i continuarà evolucionant en els anys vinents), amb l'objectiu de garantir un aprenentatge integral de l'alumne que li permeti no només assolir els continguts curriculars, sinó, d'una manera més general, afrontar amb garanties d'èxit els reptes que, a mitjà i llarg termini, li plantegi una societat canviant i cada cop més exigent com la nostra.

Camp d'Aprenentatge d'Empúries

- Centre públic
- Inici: 2006
- Carretera del Museu (av. de Puig i Cadafalch), 38-40. 17130 L'Escala
- Tel.: 972 697 701 | 634 764 698
- A/e: b7990605@xtec.cat
- Web: <https://serveiseducatius.xtec.cat/cda-empuries>
- Des del cicle infantil de primària fins a la universitat
- Vuit-cents alumnes (en cursos d'abans de la pandèmia, el nombre d'alumnes era el doble)
- Tres professionals

>> Activitat guiada al poblat ibèric d'Ullastret.